

REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 80.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile neratificate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se returnează.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
SIBOURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Ruz. Angenthal & Emerio Les-
ner, Heinrich Schiele & O.
Felix Nachf., Anton Orpelt,
In Budapesta la A. V. Gölber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII) Erszébet-körut
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarifar și livo-
lală. — RECLAME pe pagina
8-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXII.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungarie
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.,
M-ri de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate.
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
M-ri de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumără la toate ofi-
cile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
lângă Inulul Nr. 80, etajiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu duni acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esam-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 188.

Brașov, Luni-Marți 1 (14) Septembrie

1909.

Președintele clubului naționalist, d-l Dr. T. Mihali despre situație.

La întrebările ce-mi puneți în scrisoarea datată din 5 a l. c., care însă, din cauza absenței mele de acasă, numai acum mi-a venit la mână, răspund în următoarele:

I. Intrebare: »Ce are de gând să facă clubul dietal român, după deschiderea parlamentului pentru ca ordonanța de catechizare să fie revocată, și ce a făcut până acum, pe cale particulară, la minister?»

Răspuns: Nici această măsură ilegală, nu va trece la ordinea zilei fără să fie adusă pe tapet, în formă de interpelație, în parlament din partea deputaților români, precum nici până acum n'a rămas nici o chestie gravă, și nici un act volnic de al guvernului ori de al organelor sale, să nu fi fost sulevat și criticat în mod energetic din partea deputaților români.

Forma și detaliurile însă le vom chibzui și statorî la timpul său, adevărat după ce se va deschide dieta. Se poate ca pe lângă interpelare să întrebuițăm și altă cale legală despre ce nu vă pot încă desluși.

Ce am făcut pe cale particulară la minister? Să nu gândiți, că doară calea aceasta actualmente e bună și promițătoare. Cunoaștem cu toții șovinismul sălbatic al guvernului și mai presus de toate al marelui farizeu Apponyi. Dacă până și în relațiile față de Austria și casa domnitoare sunt, respective ar fi, dacă ar putea, intransigenți până la extrem, cu atât mai vărtos tind a pune timbrul maghiarismului exclusiv pe toate instituțiunile naționalităților, și a sălășlui în ele spiritul lor.

Nu deci sofisma copilărească ce o accentuiază Apponyi, anume că suferă vaza limbei maghiare în ochii copiilor

de școală, dacă religia și rugăciunile le învață numai în limba lor maternă, a determinat lansarea ordonanței de catechizare, ci motive mult mai adânci și adânc tăietoare în viitor. Aceasta ordonanță e numai primul atac îndrăzneț, așa zicând „proba”, căreia, dacă va succede, va urma grosul, atacul pe viață și pe moarte. E sistem în acest demers!! Eată pentru ce crede Apponyi, că și urmașul său va susține în vigoare ucazul său. Pas cu pas au ciungărit guvernele maghiare legea de naționalităților. până au făcut-o aproape literă moartă. Iar dacă mai figurează cu numele, e numai ca nisip în ochii lumii neorientate, pentru legitimarea fanfaronadei de „liberalism și libertate fără păreche”. Acum au ajuns la carne și os. E binevenit, ba căutat privilegiul și pentru guvern, ca să-și dreagă în ochii conaționalilor popularitatea sdruncinată. La această apucătură blăstămată au recurs toate guvernele!!!

Nu demersuri și rugăminte pe cale particulară ajută. Prelații noștri în trecut au bătut în destul această cale. Totdeauna fără efect. Probat'am în una și alta și noi. Tot fără rezultat. Se pare, că chiar blândețea și rugămintea încurajază pe tiran. Numai sufletul mare și nobil, pătruns de frica lui Dumnezeu și de sfințenia dreptății ascultă și implinește rugămintea dreaptă.

II. Intrebare: »Ce demersuri a făcut clubul naționalist pe lângă persoanele Metropoliților noștri, ca o înțelegere perfectă să se stabilească între ei doi și între club?»

Răspuns: Clubul, ca atare, n'a făcut nici un demers. Nu-și aroagă astfel de ingerință, nici se simte competent, până când, după toate semnele, capii ambelor noastre biserici confesionale sunt pe chestia asta, adevărați păstori sufletești ai turmei lor, în înțelesul Evangheliei: „Păsto-

rul bun își pune și sufletul pentru oile sale”.

Intru adevăr ne-au umplut de mândrie și speranță începutul ținutei demne și hotărâte a prelaților noștri, de a se opune ordonanței ce calcă în picioare și legile civile în vigoare și legile bisericești! Toată suflarea credincioșilor este pătrunsă de gravitatea evenimentului. Nu se poate, ca prelații noștri să nesocotească glasul și dorința obștei, care întregă stă încheagată la spatele lor, gata a-le urma cu însuflețire.

Adevărat că în privința tacticii e deosebite între capii bisericilor și între luptătorii mireni, deci și deputații. Ei, fețele bisericești, cu duhul blândeții, cu mai multă pipăire și chibzuală, adeseori fără destul rost, ba uneori jignitoare, — aștia lăți mai cu capul amănă, fără atâta încungiuș și cruțare, după cum e și atacul. Ba, cum adesea am experiat, prelații noștri, de teama că guvernul îi va lua la ochi, în cele politice aproape nici un contact nu țin cu noi. Cu toate acestea nu mă îndoiesc, că lupta ce li-a declarat-o Apponyi o vor duce și săvârși cu glorie. In veacul al XX-lea, sub controlul lumii culte și cu ajutorul lui Dumnezeu, numai bine se poate sfârși. Așa cred eu firm.

Prelații au multe căi și mijloace. In cumpăna responsabilității lor înainte lui Dumnezeu și a istoriei vor găsi căile mântuitoare din primejdie. Aceasta primejdie comună va uni toate forțele și vor trebui să amuțască veleitățile secundare de confesionalism. Tot astfel vor trebui să dispară și eventualele tendințe și măsuri de atare natură, care ar putea naște divergență între prelați și clubul deputaților români. Scopul fiind acelaș, într-o încercare atât de grea, nu ne vom încrușișă cărările, nici nu ne vom jumătăți forțele. Chiar a sosit momentul ca într'adevăr să ară-

tăm lumii, că dela vlădică până la opincă una suntem, același popor român viguros, care in ființa lui etnică ca întreg nu se paralizază pe temă de confesionalism, ori de clasă.

III. Intrebare: Cum judecă clubul naționalist acest mai nou conflict și ce urmări crede că va avea asupra situației politice generale?»

Răspuns: Ordonanța de catechizare în limba maghiară e intrarea politice de maghiarizare în biserică. Nu este în Europa stat civilizată, care să poruncească în ce limbă să te rogi și în ce limbă să înveți și să mărturisești credința ta în Dumnezeu. Asta e siluirea conștiinței religioase, un act păgân dela preacatolicul Apponyi. In aceste vremuri vi-trege credința în Dumnezeu ne mai susține și mângăie masele mari ale poporului, mai ales ale poporului nostru românesc blând și cu frica lui Dumnezeu. Când însă și aici intră profana și cruda politică, puterea și sfințenia credinței își perde curățenia. Urmarea va fi o demoralizare generală. Cel mai intim sanctuar al sufletului tău va fi răscolit și controlat pe cale administrativă de organele ei volnice și de slujbași adese fără credință. Te întrebî ingrozit, că au oamenii aceștia suflet și conștiință?

Românul însă limba și legea sa strămoșească nu și-a părăsit-o niciodată. Pentru ele a trăit și a murit. Ele i-au fost și-i sunt scutul și mândria, tăria și viitorul. Nu le va părăsi nici acum in veacul luminei. Șicărările astea mai nouă poate iar îi vor pune piedeci in mersul progresului. Le vom înfrunța! Nu numai, ci ne vor încheaga, și vor trezi solidaritatea și dragostea frățescă. Iar politica maghiară s'a mai întinat cu un păcat și cu o pată, ce va trebui s'o expieze.

Dr. Teodor Mihali.

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Despre visuri, vederea spiritelor și despre fenomenele înrudite cu acestea.

de M. Străjanu.

— Urmare. —

Visurile prevestitoare. — Deosebirea între visul normal și între cel aievea și cel somnambulic este: întâiu, legătura acestor din urmă cu realitatea, care lipsește în visul normal; și a doua faptul că amintirea din visurile aievea și somnambulice nu e posibilă ca din cele normale decât foarte rar. Și atunci în aceste cazuri excepționale, visătorul, precum vede în visarea aievea lucrurile din jurul său, așa poate vedea ce este sau ce se întâmplă în depărtare sau chiar în viitor, și dacă se deșteaptă îndată după vis, își aduce aminte de cele văzute în vis și în visul său este un vis profetic. Pentru aceea în toate timpurile și la toate popoarele s'a crezut în realitatea visurilor prevestitoare, și ele au jucat mare rol în istorie. Omer încă vorbește de două porți pentru intrarea visurilor: una de ivoriu pentru cele deșerte, și alta de os pentru cele adevărate sau fatidice. Inșă acestea sunt numai rare excepțiuni din mulțimea visurilor deșerte. Astfel de visuri se rapoartă mai ales la sfințitatea și viața visătorului sau a familiei și rudelor sale. Ele pot pre-

zice însă și lucruri străine persoanei, sau de puțină însemnătate. Ca exemplu, și tot odată ca probă că nimic nu se întâmplă fără o deplină necesitate, autorul acestei teorii amintește un vis al său fatidic, constatat prin propria experiență. Scriitorul acestor rânduri cunoaște următorul vis fatidic dela însăși persoana, care l-a avut. D-na O. din Craiova se afla în 1889 în Paris, la o fică a sa, măritată acolo. In noaptea de 13 spre 14 Oct. s. n. de cătră ziuă, d-na O. vede fiul său cel mai mare H., absolvent al școlii de marină din Brest, și care plecase din Aprile, același an, cu vaporul Magelan peste Oceanul pacific, îl vede în somn venind înaintea sa, îmbrăcat în uniforma lui de sublocotenent de marină și ținându-se cu mâna de tâmpla dreaptă, unde avea o rană sângerândă. Peste o lună de zile primește șicirea, prin consuliul român, V Alecsandri, că H., tânăr foarte simpatic și iubit de toți, superiorii și camarazii se, a fost împușcat de un zanic în tâmpla dreaptă, pe când dormia în cabina sa, tocmai în noaptea și la ora când l-a văzut doamna O. în vis.

Astfel de visuri, numite teorematic sunt cele mai rare. Ele se întâmplă de regulă în somn adânc, când visul devine câteodată o vedere aievea a realității, nu numai acelei din jurul său, ci și acelei depărtate, în spațiu și în timp. Une-ori, mai ales când visătorul vede lucruri ce-l interesează mai de aproape, visul din

somnul adânc se continuă, sub o formă schimbată, în somnul mai ușor, după care urmează deșteptarea. Atunci visurile devin alegorice, și au trebuință de explicare*) Pentru aceea de obicei nu se înțeleg decât după ce s'au isbândit. Faptul că atari visuri, de și în formă alegorică, se păstrează în memorie la deșteptare, se esplică prin violiciunea imaginilor visului, cari se întipăresc mai adânc ca celelalte.

Astfel de visuri au mare asemănare cu vechile oracule ale Elenilor, cari arare ori povesteau direct, în înțelesul propriu, ci își spuneau sentințele mai mult în alegorii, cari trebuiau explicate și cari, adeseori, se înțelegeau numai după ce se implinea prezicerea.

Citez aci câteva exemple de visuri povestitoare, din care unele istorice. Croesus, regele Lidiei, avea doi fi. Pe cel mai mare, mai inteligent și mai brav, menit a fi moștenitorul tronului, îl văzu într-o noapte, în vis, ucis de un fier ucigaș. Luă toate măsurile, ca să ocolească nenorocirea. Îl opri de a lua parte la războaie și de a fi însoțit de oameni armați, și depărtă toate armele din locuința lui. Într-o zi locuitorii unui ținut se plâng regelui de pustiriile, ce li-le face un mistreț uriaș, și cer ajutor. Intre oamenii trimiși pentru uciderea mistrețului, regele, la stăruințele fiului său, îl lasă și pe el, sigur că n'are

*) Pentru explicarea visurilor Schopenhauer recomandă cartea lui Artemidoros, vechiu scriitor elin, intitulată Oneirokritikon.

să moară de dintele aceluia monstru. La această vânătoare, fiul căzu ucis de săgeata tocmai a păzitorului său.

Lui Caiu Grachu i se arată în vis fratele său, Tiberiu, ucis ca tribun al poporului de cătră patricii, pentru reforma agrară ce voia s'o introducă, și-i spuse, că nici el nu va scăpa de aceeași moarte; ceea-ce s'a și întâmplat.

Calpurnia, soția lui Iuliu Cesar, în noaptea zilei de 15 Martie, 44 a. Chr., când el a fost ucis în senat, l-a văzut în vis străpuns de pumnea și plin de sânge; din statua lui asemenea a văzut curgând sânge. Toate stăruințele și lacrimile soției sale nu l-au putut opri de a merge la senat în aceea zi. Pe drum zise unui augur, care încă îi prezisese, că aceea zi va fi fatală: iată a sosit și ziua de 15 Martie. — A sosit, îi răspunse augurul, dar încă n'a trecut.

Aceste cazuri, de cari scrie Plutarch, Cicerone ș. a. sunt citate aci după Vale-riu Maxim t. I. cartea I, cap. VIII, p. 63, 64, 56, ed. Lemaire. Tot în acest autor, t. I. p. 69, se află următorul fapt. Doi Arcadieni venind la Megara, unul rămase peste noapte la un prietin, altul la un birt. Cel dintăiu văzu în somn pe tova:ășul său cerându-i ajutor în contra birtașului, care venia să-l ucidă. Deșteptându-se, era să plece la birt; dar reflectă, că aceasta e numai un vis. Adormind din nou, văzu a doua oară pe tova:ășul său, care îi cerea acum să răzbune cel p.țin omorul său, și

Un însemnat consiliu de miniștri. Sâmbătă dimineața la oarele 10 s'a ținut la Fr. Kossuth acasă un consiliu de miniștri, la care contele Andrássy n'a luat parte, sub pretextul că n'a putut sosi la timp delatâră. După cum se aude, s'a discutat asupra găririi unui modus vivendi spre a eși din criza actuală. Kossuth e de părere să se mențină coalițiunea până la realizarea reformelor electorale și chestia băncii să o rezolve cu noul parlament, eșit din votul universal. În contra acestui mod de vedere e Andrássy, care e de părere ca mai întâi să fuzioneze toate partidele, deoarece o reformă epocală ca cea electorală nu o poate aduce la îndeplinire decât numai o puternică majoritate. Grupul lui Iusth are un alt punct de vedere, și anume, să se formeze un cabinet omogen independent, care să realizeze reforma electorală fără votul plural și chestia băncii să se prezente noului parlament, cel mai târziu până la 1911. Nu se știe pentru care din vederile acestea s'a pronunțat consiliul de Sâmbătă. După o întrerupere de un sfert de oră consiliul de miniștri s'a ocupat cu chestia demisiunii cabinetului, care la 28 st. n. trebuie să plece. S'a decis ca Wekerle primul-ministru să predea monarhului demisiunea săptămâna viitoare. Se asigură că această demisiune e deja semnată.

Confirmarea episcopului din Caransebeș. „Kel. Ért.” anunță următoarele: Nou alesul episcop din Caransebeș Iosif Traian Bădescu, a fost prezentat Sâmbătă ministrului Apponyi. În ziua de 6 Septembrie noul episcop al Caransebeșului a fost la Sibiu unde s'a prezentat în fața comitetului mitropolitan și a depus examenul canonic. — Documentele cu privire la alegerea sa au fost înaintate ministrului cultelor. În ce privește chestiunea confirmării alegerei „Keleti Ertesitő” anunță, că a intrat într-o nouă fază. Se știe că avocatul Ionescu și tovarășii săi, cari sunt adepții partidului Burdia au trimis mitropolitului un memoriu prin care se aduc diverse acuzații noului episcop. Acum s'a încheiat însă pace între cele două partide. Episcopul Bădescu și-a luat obligațiunea de a restabili pacea între partidele din districtul său bisericesc și s'a declarat gata a interveni pentru găsirea unui „modus vivendi” în conflictul dintre guvern și biserică română. Cu chipul acesta au fost înlăturate piedicile pentru confirmarea alegerei.

Conferența episcopilor uniți dela Blaj s'a ocupat cum aflăm ulterior, și cu ideea, cum s'ar putea înființa un fond de ajutare pentru școlile populare cari nu vor obține dela stat întregirea salariului învățătorilor.

Așteptăm și cerem amănunte asupra hotărârilor luate. Conferența s'a mai ocupat și cu alte chestii ale învățământului poporal.

să i caute corpul îngropat în gunoia la poartă. Dimineața află corpul tovarășului în trocarul cum îi spusese el în vis, și ceru pedepsirea ucigașului.

Un alt caz, asemenea acestuia, ni-l povestește Flamarion, în „L'inconnu”, p. 512 după declarațiunea unui magistrat publicată în „Revue des revues”, 15 Sept. 1895. Magistratul inoptase într-o pădure, și poposî la o crăsmă singularică, unde i se dete, după masă, o odaie retrasă, în etajul de sus, cu două uși. Ingrijat de vre-o primejdie, el cercetă cu deamănuntul să răcăcioasa odaie înainte de a se culca; puse o masă în ușă, ca să facă sgomot deschizând-o cineva. În somn i se păru, că cineva deschide ușa și împinge masa, și că vede o crăsmă aprinsă. Sări repede din așternut și întreabă, cine e? Nici un răspuns. Liniște și întineric. După vre-o două oare adormi iarăși. În somn văzu odaia și patul, în care dormea, el sau altul, nu și da samă. Văzu ușa deschizându-se; și birtașul, de o statură herculeană, cu fața de criminal, intră cu un cuțit mare în mână. Înapoi la el, pe prag, sta femeia sa, sdrănturoasă și apropiindu-se ca un lup de pat, înfipse cuțitul în inima celui ce doarme. Apoi luură amândoi cadavrul, unul de cap, altul de picioare, îl coborâră

Andrássy a căutat mulcomirea partidului naționalist — scrie ziarul lui Milan Hodza — și a chemat spre acest scop la sine pe deputații naționaliști, invitându-i să între în careva partid coaliționist. În tre aceștia însă nu s'a găsit nici un trădător, spune mai departe același ziar.

Am dori lămuriri, cine au fost cei chemați!

>A'kotmany > da loc fără rezerve unui articol în fruntea ziarului, din care transpiră oarecari simpatii față de dreptatea bisericilor românești, în conflictul cu Apponyi. Iși teme poate abonății.

Medicii cehi după cum i-se scrie > Tribunei > din Arad, au pus la cale cel mai aspru boicot în contra doctorului Kurka, singurul medic ceh care a luat parte la congresul din Budapesta, numai ca să nu-și piardă taxa de înscriere plătită înainte. Decanul facultății de medicină din Praga l'a invitat > să-și spună părerea > asupra purtării lui. Societatea medicilor va lua de sigur o hotărâre în cauza asta! — În urma hotărârii noi, ca la viitoarele congrese numai națiunile cari au statul lor, să aibă secții separate, s'au indignat nespun și medicii poloni, și s'au declarat solidari cu ceilalți slavi.

Ce spune „Unirea” despre ordonanța lui Apponyi.

După o lungă tăcere, care însă la un ziar nebănuit în cele naționale, nu a fost prea de tot surprinzătoare nici acum, oficiosul Mitropoliei unite dă acest comunicat:

Conferența episcopescă din Blaj ținută în zilele 6 și 7 Septembrie s'a ocupat de ordinul ministeriului de culte și instrucțiune publică referitor la limba de catehisare în școlile elementare de stat și a hotărât, că persistă pe lângă cele desfășurate în memoriul înaintat ministeriului de culte în anul 1906,* în care s'a cerut respectarea dreptului garantat bisericii și în legile statului, de a dispune liber în tot ce privește catehisarea elevilor dela toate institutiile de învățământ de orice categorie. Memoriul acesta e publicat în nr. 51—1908 al „Unirii”.

* Comunicatul este însoțit, în articol prim, de aceste rânduri:

Comunicatul, ce-l publicăm la alt loc al foii noastre, pe cât e de laconic, pe atât e de cuprinzător.

El ne descoperă o realitate, înaintea căreia nu mai putem închide ochii. Și această realitate e, că biserica noastră a ajuns în conflict cu guvernul...

...E eschisă posibilitatea, ca biserica să cedeze.

Dar oare ceda-va guvernul?

După cum merg lucrurile, după spiritul, care domnește la politicianii noștri, abia credem că guvernul să cedeze.

*) În numărul de mâne vom publica și noi acest memoriu. — N. R. G.

pe scară și îl îngropară în gunoia din curte.

Ca un curios amănunt, crășmariul, coborându-se pe scară, ținea înelul lanternei între dinți. Călătorul se deșteaptă din acest vis plin de spaimă și de sudori. Era acum ziua. Eși repede din aceea crăsmă ca dintr'un iad, și plecă la drum, respirând aerul liniștit și plin de mirosul brazilor aceluia romantic ținut. Era în August. După trei ani ceti într'un jurnal, că locuitorii ținutului, unde se află birtul în care el avusese întricoșatul vis, sunt alarmați de disparițiunea avocatului V. A., care a plecat în munte și nu s'a mai întors. S'a aflat, după câteva zile, că avocatul inoptase la crășma amintită. Crășmariul, cunoscut ca cm rău și bânuit, fu arestat împreună cu femeia sa. Magistratul, aducându-și aminte de visul său, se interesă de afacere, plecă la oraș, și nimeri în cabinetul unui coleg al său, al judecătorului de instrucție, tocmai când acesta lua întregitoriul femeii crășmarului. Văzând că aceasta neagă faptul, magistratul îi deslășură toate amănuntele crimei, cum le văzuse în vis. Femeia, umită că are înaintea sa un martor, care a văzut tot, nu mai zise nimic. Venind la rândul său crăș-

Astfel deci conflictul e declarat și suntem în ajunul unei lupte, a cărei sfârșit nu se poate prevedea.

La ce ne putem aștepta?

Guvernul amenință cu sistarea congresului preoțesci la toți preoții. Și nu e imposibil, ca guvernul să-și ducă în deplinire amenințarea sa.

Va fi această o grea încercare pentru biserică. Dar ori cât ar fi ea de grea, biserică nu poate să facă altceva, decât să steie neclătită pe lângă punctul său de vedere.

Preoții vor simți lovitura, ce li-se dă; vor mânca pâinea amară a mizeriei, dar nu vor fi necredincioși bisericii și vor asculta de glasul arhierelor. Iar arhierii vor merge înainte în fruntea oastei, știind, că recunoștiința fiilor îi urmează și că dacă s'ar pune în conflict cu sentimentul obșteșesc, însăși biserica ar suferi și s'ar primejdi.

Prospectul, ce ni-se deschide, este deci întunecat și trist.

Cu toate acestea nu ne este iertat să desperăm, nici să capitulăm.

Dreptatea este pe partea bisericii și dreptatea în urmă tot va trebui să învingă. Vor fi jertfe de sigur, arhierii vor avea zile grele și cu ei clerul întreg.

Datorința obștei este a sări în ajutorul preoților și a arhierelor...

Cum știu lupta alte neamuri pentru legea lor? Corespondentul > Tribunei > din Serajevo scrie: Cetescă ce preotul Dr. Nicolae Brânzeu din Petroșeni a publicat în ziarul clericalismului șovinist > Alkotmány > un articol în care apăra ordonanța ministrului Apponyi. Ca să piară odată pentru totdeauna acest soi de > doctori >, cari vreau să lecuească ranele neamului nostru împotriva voinței poporului, vă scriu cum a curățit neamul sârbesc din Bosnia și Hertegovina uscăturile sale. Se știe că în anul 1897 s'a amestecat guvernul Bosniei în trebile bisericesci ale Sârbilor din Bosnia și Hertegovina. Poporul sârbesc a sărit imediat întru apărarea bisericii și a boicotat pe toți preoții cari au ținut cu guvernul. Poporul nu s'a mai dus, vreme de nouă ani la biserică; nu și-a botezat copiii și și a înmormântat morții fără preot. Starea aceasta a adunat atât de strâns poporul sârbesc la olaltă, încât după nouă ani de luptă (în anul 1906) guvernul a trebuit să cedeze și a dat autonomie bisericească Sârbilor. Luptele acestea au avut ca urmare organizarea politică a Sârbilor din țările amintite. Pe acele timpuri, oamenii cu avere, se duceau departe, pe la sate și mânăstiri, unde era câte un pepă care ține cu poporul. Numai ăstora preoți se spovedeau și numai slujba ăstora o ascultau. Toate celelalte biserici rămăneau goale în Dumineci și sărbători.

La gimnaziul maghiar din Orăștie s'au înscris ăst an 292 studenți, față de 300 din anul trecut. Având în vedere că anul trecut între cele 300 erau 76 Români, lipsa Românilor nu a scăzut decât cu 8 numărul total al elevilor.

Și între cei 292 de acum, să află înscrisi 10 Români, primiți cu condiția că se va aplana cumva pricina cu religia.

mariul, și auzind dela judecătorul de instrucție povestirea crimei sale, întocmai cum s'a întâmplat, s'a crezut trădat de temei sa și a ieșit injurându-o și amenințându-o.

Lincoln, prezidentul Statelor-uite, visă în noaptea zilei, în care fu asasinat, că se coborea pe trepte și vedea păreții înveliți în negru; iar jos se plimbau niște valeți îmbrăcați în livrele de doliu. Întrebând, ce s'a întâmplat, i s'a răspuns că prezidentul a fost ucis cu revolverul la operă. Se deșteaptă repede și emoționat. Dar, în contra rugărilor soției sale, în seara acelei zile s'a dus la operă, unde a fost împușcat cu revolverul.

Aceste visuri prevestitoare foarte numeroase, în toate timpurile au dat naștere credinței celor vechi, că fiecare om are demonul sau geniul său, care-i vestește relele de cari are să se păzească. La creștini acest demon a devenit *ingerul păzitor*; iar vorba *demon*, numele spiritelor, cari ținneau locul între zei și oameni, numite la Români *genii*, au luat înțelesul opus de servitori ai Satanei, de diavoli. Paracelsus ne spune că în evul mediu atari fenomene se atribuiau *spiritelor as-*

Auzim că unii elevi, pentru a rămânea aci, ar fi adus declarația dela părinții lor, că fi lasă să învețe religia la reformații., ceea ce e deopotrivă cu părăsirea credinței părinților lor. (Sunt copii de funcționari dela așezăminte de stat, cari și așa ai lor erau.) Foaia maghiară din loc află că punctul de vedere al părinților români, de a nu lăsa copiii să învețe religia unguerește, e o >forțare > (siluire) necuminte, pe lângă care >caravana > trece înainte!... — (>Lib.<)

O nouă încercare de a împăca pe Cehi și Nemți. Cunoscutul conte Sternberg propune cu privire la recentele scandaluri naționaliste întâmplare la Viena și împrejurimi, ca Viena și cu împrejurimile sale să se încorporeze restului țărilor austriace, cum au făcut Statele-Unite americane cu Washington. În felul acesta se va putea garanta egala îndreptățire a tuturor limbilor prin o lege ad-hoc. Sternberg va propune un proiect de lege în acest sens în Reichsrat.

Un interview cu un episcop român.

Un redactor al ziarului „Keleti Ertesitő” a avut o convorbire cu un membru al episcopiei române, care i-a făcut următoarele declarații:

„Trebuie să protestăm mai întâiu contra acelei aserțiuni de rea credință că biserica română se opune învățământului limbii maghiare. Biserica greco-orientală a luat cele mai întinse măsuri spre a putea pune în vigoare dispozițiunile noii legi a învățământului, prin care se urmărește predarea și învățarea limbii maghiare. Aproape toate comunitățile au cerut un ajutor bănesc de la stat, spre a completa lefurile învățătorilor. În școlile noastre confessionale s'a deschis învățământului limbii maghiare un teren larg, lucru despre care ministrul cultelor are perfectă cunoștiință.

„În ce privește ultimul ordin al ministrului cultelor, el este lipsit de orice bază legală. Învățământul religiei s'a predat până acum în limba liturgică, cu toate că limba de predare a școlilor respective era cea maghiară. Biserica română a considerat ordinul ministrului Apponyi ca un atac îndreptat împotriva autonomiei bisericii și a protestat la guvern contra acestei măsuri. Situația s'a agravat și mai mult prin faptul că guvernul nici n'a răspuns la adresa mitropolitului nostru.

„Punctul de vedere al bisericii române e tot atât de legal pe cât e de lămurit. Învățământul religiei e o chestiune internă a bisericii, precum este predica, confirmățiunea sau alte acte religioase. Scopul principal al învățământului popolar e de a crește cetățeni cinstiți, patrioți, morali și silitori. La acest rezultat nu vom ajunge decât cu ajutorul învățătorilor de religie, religia însă numai în limba maternă se poate preda cu succes. Legea din 1868 se bazează pe același principiu. Ministrul Apponyi se referă la primul paragraf al acestei legi, care stabilește limba de predare în școlile elementare ale statului, însă numai în privința acelor obiecte, cari sunt supuse controlului ministeriului.

„Ministrul nu e în drept de a retrage subvențiunea ce ni se dă sub numirea de >congrua >, căci aceasta nu este o pată pentru predarea învățământului religiei, ci o completare a lefurilor învățătorilor și preoților, fixată prin legislația. În caz dacă ministrul totuși ne va detrage congrua, biserica va intenta statului un proces.”

trale; în veacul al 17 și al 18 ele erau atribuite *spiritelor vitale*.

Presimțirea. — Uneori, când visul teoremat, prevestitor de vreun rău sau vre-o nenorocire, n'a reușit a trece în vis alegoric al somnului mai ușor; rămâne la desteptare numai impresiunea celor văzute în vis, cum mărturisea o somnambulă, care în somnul său magnetic, văzând ceva întristător, adăuse că în ziua următoare are să fie toată ziua tristă și îngrijată, fără să știe pentru ce. Aceasta e ceea ce numim *presimți-e*. Ea se deșteaptă uneori numai în apropierea momentelor, când au să se întâmple relele văzute în visul teoremat, când d. e. are să se cufunde corabia sau vaporul, în care avem să ne urcăm, sau să sară în aer turnul, de care ne apropiem. Aceasta se explică așa, că din visul teoremat a rămas numai slaba reminiscență, a cărei urmă se reimprospetează la impresiunea lucrurilor văzute în vis. De această natură era demoniul lui Socrate, acel glas lăuntric care-l opria decăteori era să întreprindă ceva nefavorabil, înse totdeauna desfățându-l, nici odată îndemnându-l.

Constatăm că cele spuse aci sunt aproape aceleași, ce au apărut în fruntea »Tegrafului Român«.

In jurul ordonanței.

»Dimineața« din București zice că dela un personaj, care este de obicei bine informat asupra intențiilor ministrului de culte, primește următoarele informații de o gravă importanță:

S'au arătat și de-o parte și de alta dispoziții și s'au făcut chiar inițiative de tratative între guvern și episcopii români cu scopul de a se amâna până la anul viitor izbucnirea conflictului din pricina ordonanțelor ministeriale în chestia catehizării în limba maghiară și de a se găsi în acest interval o modalitate împăciuitoare.

Contele Apponyi mai este și infuriat împotriva episcopilor români din cauza unor denunțări, ce i s'au făcut despre oarecari demersuri făcute la Viena din partea episcopilor români.

Intr'un cerc confidențial contele s'a exprimat mult mai drastic, decât în »N. Fr. Pr.« acuzând pe episcopii români, de perfidie și acest cuvânt aspru și-l motivează, afirmând, că atunci, când coalitia a venit la guvern și dânsul, Apponyi, a început tratative cu episcopii români cu privire la reînnoirea ordonanței similare dar mai grave a fostului ministru Wlasiacs, episcopii români ar fi consimțit ca ordonanța lui Wlasiacs să fie reînnoită cu oarecari atenționări, (?) în felul cum de fapt s'a dat ordonanța lui Apponyi, care a stărnit o împotrivire atât de hotărâtă din partea episcopilor români.

Contele Apponyi s'a simțit atins cu atât mai neplăcut de informațiile ce le-a primit asupra memoriului ce ar fi trimis la Viena episcopii români, fiindcă acest memoriu îi pregătește dificultăți contelei Apponyi chiar înaintea moștenitorului. Și se știe că tocmai Apponyi este acela, care se trudește să înjghebeze un partid politic maghiar care să fi »ugreat de moștenitorul tronului.

Serbările culturale dela Alba-Iulia

Programul serbărilor.*)

Sâmbătă 18 Septembrie n.

Orele 8 seara, Seara de cunoștință, cu cină comună, în Reduta orășenească.

Duminică, 19 Sept. n. c.

Orele 8 dimineața Serviciu divin în bisericile românești din loc.

Orele 10 a. m. Ședința I. în reduta orășenească.

Ora 1 p. m. Banchet în reduta orășenească.

Orele 4 p. m. Petrecere populară în sala hotelului Europa.

Program:

- 1) Lată ziua triumfală, G. Musicescu, cântată de corul local românesc. 2) Peneș Curcanul, poezie de V. Alexandri, declamată de d-l Octavian Costea. 3) a. »Ptic« de I. Vidu, esec. de cor. b. Brăul popilor de Musicescu. 4) Oitul. poezie de O. Goga, declamată de d-l Oct. Costea. 5) »Moțul la drum« de I. Vidu, cor. 6) Limba românească de G. Sion, declamată de d-ș. 7) Declamațiune de d-nul A. P. Bănuțiu.

*) Ziarele românești sunt rugate a reproduce acest program.

8) In sat la Tânguești, piesă de teatru de V. Sfătosu.

9) Marșul cântăreților, cor.

Orele 8 seara concert în reduta orașului.

Program:

- 1) Latina gintă de Marchetti, cor. 2) Solo de voce (3 bucați) d-na Olimpia Moldovan. 3) Pian (3 bucați) de d-nul Dr. Cornu Muntean. 4) Solo de voce (3 bucați) d-șoara Elena Pația. 5) Hora de G. Dima, cor mixt.

Luni 20 Sept. n. c.

Orele 10 a. m. Ședința II în reduta orașului.

Ora 1 p. m. Prânz comun.

Orele 3 p. m. Cercetarea expoziției de țesături naționale a Reuniunii femeilor române din Hunedoara - a muzeului de antichități și a fortăreței.

Orele 8 seara teatru (Două Lumi) urmat de Dans.

NB. Pentru cvartire, banchet, bilete de concert și teatru etc. a se adresa institutului de credit »Julia«, Alba-Iulia, până în 16 Septembrie n. inclusiv.

STIRILE ZILEI.

- 31 August v.

D-l dr. Teodor Mihali, a avut amabilitatea de-a ne da nouă păreriile d-sale asupra situației, în forma din fruntea ziarului, înainte de a desfășura înaintea alegătorilor din Vințul de sus unde ia parte la darea de seamă a d-lui Maniu. Cum noi ținem, mai cu seamă în acest timp de tranziție al ziarului nostru, ca cetitorii să fie conștiențios informați asupra celor ce se petrec la »forurile competente«, publicăm cu o deosebită plăcere cele comunicate de președintele clubului dietal naționalist.

Ședința de ieri al bisericiei Sf. Nicolae, în care a fost la ordinea zilei dimisiunea celor 27 membrii ai comitetului parochial, a votat încredere membrilor dimisionați și aprobând procedura lor i-a invitat să reintre din nou în comitetul parochial. Prin hotărârea această conflictul izbucnit în sânul comitetului parochial al bisericiei Sf. Nicolae a fost aplanat. Un raport mai amănunțit vom publica într'un număr viitor.

Generaia Crăniceanu șeful statului major român trimis la manevrele din Gross-Meserich a fost primit Vineri în audiență de către cei doi monarhi. Împăratul Wilhelm l'a invitat să ia parte la manevrele armetei germane.

Acțiunile de ale »Luncanel«, banca ce se va înființa în Marghita (Bihor), cu un capital social de 200 mii cor. se pot subscrie și la redacția noastră. O acție costă 100 cor., iar condițiile de plată sunt foarte avantajoase. În Brașov s'au prenotat deja un număr însemnat din aceste acții. E de însemnat, că această bancă, între împrejurările date va face mari progrese. Aviz celor ce ar voi să prenoteze acții *)

Românul și Sasul. Unul dintre scriitorii români de dincolo, întreat fiind ce crede despre societatea scriitorilor a zis: »Cred foarte nimerit că scriitorul să se întocmească în societate, chiar dacă n'ar rămânea decât cu plăcerea de a fi făcut o societate mai mult. Cum societățile la noi nu prea sunt număroase, una mai mult nu e încă prea mult. S'a zis că dacă ai lua doi nemți și i-ai arunca din vârful unui turn, pe drum ar face un »Veroin«; ce s'ar întâmpla însă de ai arunca doi scriitori români? Uităndu-se batjocoritor unul la altul și-ar striga:

- Căzătură! - Căzătură!

Și n'ar băga de seamă că amândoi cad. Așa ni-i rassa: individualistă; așa ni-i breasla: certărească.

Șicanele ungarilor. Ziarele din România scriu: În urma atitudinii patriotice a medicilor români, autoritățile maghiare fac toate dificultățile și mizeriile posibile, călătorilor, care intră în țară prin gara Predeal. Aseară trenul accelerat a fost întârziat într'adins o oră întreagă. La sosirea în gara Predeal, poliția ungurească în cap cu polițaiul Kurg a oprit pe călători de a descinde din vagoane, sub pretext, că n'au jandarmisufficienti pentru pază. Publicul a fost nevoit să stea o jumătate

*) Vezi apelul din n-rul nostru popular.

de oră în tren. În urma intervențiilor energice a polițaiului nostru Boantă și șeful gărei, pasagerii au putut descinde. La vizarea pașapoartelor s'au făcut noi șicane pasagerilor întârziindu-i cu viza. D. ministru de interne I. Brătiauu, care se afla pe peronul gării, în urma raportului dat de polițaiul nostru a anchetat în persoană cazul, convingându-se de veracitatea faptelor.

Prințul George al Serbiei. »Znovo« publică știrea senzațională că prințul George vrea cu orice chip să fie reabilitat ca principe moștenitor. El a vizitat în acest scop pe cei 2 miniștri vechi radicali Pasisi și Protici și le-a comunicat că va convoca marea Scupștină pentru a fi numit din nou moștenitor al tronului Serbiei. Prințul George a vizitat mai târziu și pe fratele său Alexandru. »Znovo« a laugă la aceste: »Sângele va trebui să curgă. Nu știm ce răspuns a primit prințul George dela cei doi miniștri și nu avem cunoștințe despre hotărârile consiliului de miniștri, care a fost convocat din cauza atitudinii prințului George. Cerem însă în mod hotărât să se aplice față de prințul George măsurile legii, spre a'l pedepsi pentru brutalitățile și amenințările lui.

Lațul de aur al primarului din Gernăuți. Cu ocazia serbărilor din anul trecut (13 August) împăratul a acordat primarului de atunci dreptul de a purta un lanț de aur. Acest lanț e terminat acum și se compune din piese mai mari și mai mici de aur unite între ele cu bucați, pe cari se văd semne simbolice cu motive din istoria imperiului habsburgig și a Bucovinei. Piesele mai mici sunt ornate cu petre prețioase. De lanț atarnă un medalion pe a cărui față anterioară se simbolizează autonomia provincială și are inscripția: »Temelia unui stat liber e o comună liberă«. Pe verso sunt alegoriile industriei și comerțului cu inscripția: »Cetățenii Capitalei Bucovinei primarului lor liber ales 1908.

Cook și Peary vor sosi probabil la 21 Septembrie în Newyork. Elementele moderate își dau silința să atenueze conflictul, și e probabil că atât Cook, cât și Peary se vor supune, după cum e obiceiul american, verdictului unujurii în mod necondiționat. E de notat, vreme că de-o opinia publică devine favorabilă lui Cook. Cauza pentru care Cook nu era crezut era împutarea ce i se aducea lui Cook că a mers prea repede la Pol. De când s'a auzit însă, că Peary a înaintat și mai repede opinia publică nu mai conzideră pe Cook drept un șarlatan.

Când și-a terminat Cook discursul sau la Copenhaga, prințul George, miniștrii și toți profesorii i-au dat mâna. Când Cook a părăsit sala, toți asistenții s'au ridicat de pe băncile lor. Deși un i tot îl mai atacă pe Cook, toți exploratorii scandinavii îl apără.

Cununii. Susana N. Maior și Augustin Ciceovan teolog abs. cand. prof. ne anunță cununia lor, care se va celebra în biserica gr. cat. din Ulieșul-mare la 19 Sept. 1909.

Ioan Blaga și Anuța Pop își vor serba cununia lor Duminică în 19 Sept. st. n. a. c. la 4 oare p. m. în biserica gr. cat. din Urca de câmpie.

Necrolog. Vineri în 10 Sept. n. a înțetat din viață în Brașov după scurte dar grele suferințe Nicolae Prișcu culegător-tipograf în etate de 28 ani. Defunctul a fost angajat în timpul din urmă în tipografia românească din Bistrița și a semnat câteva luni de zile ziarul »Revista Bistriței« ca redactor responsabil. Inmormântarea va avea loc astăzi la 4 p. m. în cimiterul bisericii Sf. Nicolae. Pe repozatul îl deplâng mama Maria Prișcu, surorile Eufrosina măr. Bidu și Elena și cumnatul Dumitru Bidu.

Odihnească în pace!

Muzica orașului va cânta mâine, Marți la 5½ la promenada de jos. În program: »Steluța»

Sufragetele engleze. Sufragetele din Londra au făcut o demonstrațiune violentă la locuința de vară a primului ministru Asquith. Pe când acesta se ducea la biserică, sufragetele s'au luat după el, l'au insultat cu cuvinte grave și în urmă l'au lovit de mai multe ori După aceea s'au dus la locuința lui, unde i-au spart ferestrele de la sufragerie. Voind să năvălească în locuință, poliția le-a pus pe fugă.

Aviz pentru înscrierile la gimnaziul nostru din Brașov.

In vederea aglomerării probabile a școlarilor veniți dela alte gimnazii la gimnaziul nostru din Brașov, - Direcțiunea școl. ne roagă să aducem la cunoștință tuturor, pe cari li privește, că:

a) în ziua de Marți și de Mercuri (1 și 2 Septembrie v.) se vor face înscrieri numai cu foștii elevi ai gimnaziului nostru și înscrierile pentru cl. I. gimnazială (fără considerarea că de unde vin elevii :

b) elevii veniți dela alte școli se vor înscrie numai Joi (în 3 Sept. v.) până la limitele impuse de încăperile școlare.

Este deci în interesul fiecărui școlar al gimnaziului nostru, ca neapărat să se prezinte Luni sau Marți la înscrieri, ca să nu rămână pe urmă fără loc în clasa sa!

ULTIME ȘTIRI.

Vințul de jos, 13 Septembrie. Eri, Duminică s'a ținut aci darea de seamă a deputatului I. Maniu ascultată de mari mulțimi de alegători. D-l Maniu a fost însoțit de deputații Vlad, St. Pop, și președintele Mihali, care a făcut însemnate declarații la situație, espunând un program de muncă pentru viitor. În rezoluția luată la adunare s'a făcut protestare și ordonanța lui Apponyi pentru Duminica viitoare își va ținea darea de seamă la Cib. Dr. Vlad, și la Făgăraș Dr. Șerban.

Bibliografie.

Din »Biblioteca populară Socec« au apărut următorii numeri a 30 bani :

Nr. 79. continuând Guy de Maupasant »Pe coastele Africii. Nr. 80. Halima »O miie și una de nopt«. Nr. 81-82 Ioan Popovici-Banățeanu »Nuvele din viața meseriașilor vol. I (55 bani). Nr. 83. »Fata Popei« de Ion Dragoșlav. Nr. 84. »Nuvele umoristice« de Ion Creangă, E. Baican, T. Stefanelli și E. Teliman. Nr. 85-86 »Smei și Zâne« de Artur Gorovei (55 bani).

Tot în Editura Socec au mai apărut: »Bătrânii« de Em. Gârleanu, schițe din viața boerilor Moldoveni, edit. II. Prețul 3 Lei; iar din »Biblioteca Socec« a scriitorilor Români a apărut »O seamă de cuvinte« și Cronica de Ioan Neculce (95 b.)

Din »Biblioteca pentru toți« a apărut nr. 485 cuprinzând »Snoave« versificate de V. Bilciurescu.

Bucolicile și Georgicele lui Vergiliu traduse de cunoscutul și strajiatul scriitor și profesor pensionar M. Strajianu. București I. V. Socec. Se pot procura prin librăria A. Mureșianu. Prețul cor. 2.60 plus 10 fl. porto.

Traducerea e făcuță de un bărbat competent, din cuvint în cuvint și e însoțită de analiza tuturor cuvintelor cuprinse în textul latin. Elevii gimnaziali, cari au fost nevoiți până acuma a utiliza traduceri streine, de sigur se vor bucura de această carte.

POȘTA REDACȚIUNEI.

H. P. P. Rândurile personalissime au mers la Fcfelede. Pentru celelalte acuma se face socoteala.

Aurel Dobrescu. Sorisoare la Pesta. E prea de tot aspru.

Band. Poate în vre-un număr popular. Mai puțin admirație pentru faptele mari ale altora și mai multă stăruință pentru faptele bune proprii.

Proprietar : Dr. Aurel Mureșianu.

Râm.

Redactor respons.: Victor Branisco.

Dr. STEBIE N. CIURCU.

VIII Kochgasse Nr. 29 - Viena

Consultanții

on celebritățile medicale, cu specialiștii de la facultatea de medicină din Viena.

Telefon nr. 17065.

Wällischhof,

sanatoriu »ranjat - după sistemul De Lahmann - cu toate întocmirile modern ale terapiei fizicale și dietetice; ½ oră depărtare dela Viena în regiune romantică și sănătoasă. Posta și telegraf: Maria-Enzendorf bei Wien.

Cu deslușiri și prospecte stă la dispoziție direcțiunea și medicul șef al stabilimentului :

Dr. Marius Sturza

Dela librăria „GAZETEI” Braşov
se pot procura următoarele cărți

(La cărțile aici înscrise este a se mai adăuga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandație.)

Răznovanul: „Popasuri vânătoarești“	150
Bârsan: „Visuri de noroc“	2-
Negoescu: „Fabule și fabuliști“	1-25
Slavici: „Vatra părăsită“	2-
„Din bătrâni“	2-50
Sandru Aldea: „Două neamuri“	1-50
Razetti: „Epigrame“	150
Mera: „Din lumea basmelor“	3.50
Cioflec: „Doamne ajutăne“	1.50
Livescu: „Florea Marin“	150
Lecca: „Poezii“	150
Popp Vasilie: „Domnița viorică“	2-
„Ris și plâns“	150
Sădoveanu: „Soimii“	150
„Dureri înăbușite“	2-
„Crisma lui Moș Precup“	2-
Alexandrescu: „Versuri“	1.25
Brătescu: „Nuvele“	150
Bolintineanu: „Poesii“	150
Negruii: „Proză“	150
Constanța Hodoș: „Frumos“	150
Ispirescu: „Basme“	150
Gorun: „Taina a șasea“	150
Leca: „Tainele cerului“	150
Pann: „Povestea Vorbei“	150
Negoescu: „Fabule“	1.21
Livescu: „Nu se cuvine“	1.50
Jules Brun: „Moșnegul de la munte“ (roman)	1.50
Bârsan: „Popasuri vânătoarești“	150
Becescu: „Stefan cel mare“	Cor. -50
Coatu: „Din viața țărănească“	150
Sădoveanu: „Mormântul unui copil“	2-
„La noi în Viișoară“	2-
Urechia „In Buceci“	150
Dauș: „Doamna Oltea“ teatru	1-
Alexandri: „Poesii“	150
Iorga: „Negotul și meșteșugul“	250
Popovici Aurel: „Vorbe înțelepte“	150
Petrescu N. Petra: „Ilie Marin“	150
Smara: „Corbul cu pene de aur“	250
Boureanu: „Povestiri din copil.“	150
Alexandri: „Poesii“ (30 bani porto)	150
„Teatru“ I, II, III à.	150
„Proză“	150
„Teatru vol. I. II. III și IV. à.	150
„Proză“ opere compl.“	150
Brătescu Voinești: „Nuvele și schițe“	150
Alexandrescu: „Versuri și proză“	1.25
Bolintineanu D.: „Opere compl.“	150
Creangă: „Opere complete“	150
Beldiceanu: „Chipuri de la mahlala“	150
Eminescu: „Literatura populară“	150
„Geniu pustiu“	2-
„Serieri politice și literare“	2-
Filimon: „Ciocoi vechi și noi“	150
Negruii: „Opere complete“	150

AVIS!

E lipsă de un contabil bun cu praxă generală, — la banca care se înființează în Gherla — Szamosujvár sub firma „Concordia“.

Sunt rugați acei domni contabili, cari reflectează la acest post, să binevoiască în timpul cel mai scurt, mai târziu până în 20 Septembrie a se adresa rugarea lor la adresa următoare: Ioan Georgiu, canonic în Szamosujvár, comunicând în ea datele personale, serviciul de până acum și condițiunile pe lângă cari sunt aplicați a primi postul amintit.

Gherla, în 1909 Septembrie 1.
y707,3-3.) Fondatorii „Concordiei“.

Pentru lucru de cusut și de împletit căutăm mai multe femei și fete cu plată bună. De asemenea primim și 3-4 ucenici.

Georg Foith & Co.,

fabrică de tricotații,
(700,4-6.) Ulița Căldărarilor 24.

Gustav A. Zeidner,

fabrică de flanelă, tort și văpsitorie în Bêrste (I. Braşov),

vinde torturi pentru DIMII și primește ori-ce pentru văpsit cu preț moderat. (712,3-3.)

De vânzare.

Casele sub Nr. 27 din Strada Orfanilor se vinde din mână liberă. A se adresa la Doamna Maria de Pruncul Braşov, sau la Domnul G. Orghidan, București, Strada Pânzari 11. (705,4-5.)

Abonamente la

„Gazeta Transilvaniei“ se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau lunar.

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Braşov.

Valabil din 1 Maiu st. n. 1909 și până în 1 Oct. st. n. 1909.

Plecarea trenurilor din Braşov.

Dela Braşov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la ora 6:20 min. dimîn.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2:14 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la ora 7:40 min. séra.
- IV. Tr. accel. p. Arad la órele 10:26 m. séra.
- V. Tr. accel. p. Arad la órele 6:00 min. dim.

Dela Braşov la București:

- I. Trenul de persóne la óra 3:16 m. dim.
- II. Trenul mixt la órele 12:05 m. p. m.
- III. Trenul accel. la óra 2:19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
- IV. Tren mixt la órele 6:40 séra.*
- V. Tren accel. la órele 4:59 min. dimîn.*

Dela Braşov la Kezdi-Oşorheiu-Bereczk și Ciuc-Ghimes:

- I. Trenul de pers. la óra 5:15 min. dim.*
- II. Trenul mixt la óra 8:58 min. a. m.*
- III. Trenul de per. la óra 3:05 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Szereda).
- IV. Tren de pers. la órele 7:00 m. séra.*

(* au legătură numai la Szepszi-Szt.-György)

Dela Braşov la Zărnesci (gara Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la óra 8:40 min a. m.
- II. Trenul mixt la óra 4:16 min. p. m.
- III. Tren mixt la óra 9:46 séra.

Dela gara Bartolomeiu la Făgăraș:

- I. Tren de pers. la óra 4:37 min. dimîn.
- II. Tren la óra 7:57 minute dimineața.*
- III. Tren la óra 1:09 minute p. m. (are legătură până la Nagyszeben sos. 8:59 seara).
- IV. Tren la óra 3:27 minute p. m.*
- V. Tren la óra 5:17 minute p. m. (* până la Feketehalom.)

Sosirea trenurilor în Braşov:

Dela Budapesta la Braşov:

- I. Tren acc. p. Arad la órele 4:52 m. dim.
- II. Trenul de persóne la óra 7:08 dim.
- III. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 1:44 m. p. m.
- IV. Trenul mixt la óra 8:56 min. séra.
- V. Trenul accel. la óra 10:04 seara.

Dela București la Braşov:

- I. Tren. de pers. la óra 7:28 min. dimîn. (numai dela Predeal).
- II. Trenul accel. la óra 1:33 min. p. m. (Are legătură cu Sibiu și Cluj).
- III. Trenul pers., la óra 4:55 m. p. m.
- IV. Trenul mixt. la óra 9:18 min. séra.
- V. Trenul accel. la óra 10:14 min. seara.*

Dela Bereczk-Kezdi-Oşorheiu și Ciuc-Ghimes la Braşov:

- I. Trenul de persóne la óra 8:16 m. dim.* (are legătură cu Ciuc-Szereda).
- II. Trenul de pers. la óra 1:59 m. p. m.*
- III. Trenul mixt, la óra 6:33 m. séra.*
- IV. Tren mixt, la órele 10:08 m. séra. (* au legătură cu Ciuc-Gyimes).

Dela Zărnesci la Braşov (gar. Bartolomeiu.)

- I. Trenul mixt la óra 7:17 min. dim.
- II. Trenul mixt la óra 1:44 min. p. m.
- III. Tren mixt la óra 7:07 séra.

Dela Făgăraș la gara Bartolomeiu:

- I. Tren la óra 6:44 min. dimineața.
- II. Tren la óra 9:41 min. a. m.*
- III. Tren la óra 11:55 min. a. m.
- IV. Tren la óra 6:31 minute p. m.*
- V. Tren la óra 10:04 minute seara. (* dela Feketehalom.)

Deschidere de magazin cu haine!

Strada Porții nr. 9-II

sub FIRMA

Izsák Henrik és Társa

aranjat după recerintele de astăzi cu haine de

bărbați, băieți și copii,

lucrate din cele mai fine și moderne stoffe cu prețuri ieftine.

Este în interesul fiește-căruia, ca înainte de ce își cumpără haine, să ne cerceteze magazinul nostru aprovisionat bogat cu cele mai moderne haine cu prețuri ieftine.

Aranjament separat pentru haine de copii de 3-10 ani.

Bogat asortiment cu haine pentru școlari.

Serviciu punctual și cu atențiune.

Deviza magazinului:

Eftin, dar cu bani gata!

(703,7-20)

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Braşov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta **ori-ce comande** cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru toate speciile de servicii.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori. Couverte, in lotă mărimca.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE și DIVERSE BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Braşov Têrgul Inului Nr. 30, în etagiul, îndêrpt în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Braşov.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul a 10 fiieri se vinde la zaraful Dumitru Pop, la tatungeria de pe parcul Rudlof și la Eremias Nepoții.